

Centrum voľného času

pri Základnej škole s materskou školou Masarykova 19/A, 040 01 Košice

Výchovný program

Forma výchovy a vzdelávania	denná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne
Dátum prerokovania s pedagogickou radou školy	28. 9. 2023
Dátum prerokovania s radou školy	5. 10. 2023
Platnosť dokumentu	Od 18. 9. 2023
Zriadovateľ	Mesto Košice Trieda SNP 48/A 040 11 Košice

PaedDr. Radoslav Lukács

riaditeľ školy

1. CHARAKTERISTIKA CENTRA VOĽNÉHO ČASU (ďalej CVČ)

Veľkosť CVČ

Školské stredisko záujmovej činnosti Masarykova 19/A bolo zaradené do siete škôl a školských zariadení rozhodnutím číslo CD-2007-12312/24965-1:098 MŠ SR dňa 12.7.2007. Svoju činnosť začalo v školskom roku 2009/2010. Od 1.1.2013 sa zmenilo na centrum voľného času.

CVČ Masarykova 19/A v Košiciach je súčasťou základnej školy s materskou školou, ktorá je plnoorganizovaná. Spolu s školským klubom detí sa podieľa na organizovaní voľného času detí mimo vyučovania.

Naše CVČ sa snaží vo svojej činnosti ponúkať aktivity, ktoré deti zabavia, poučia, rozvíjajú ich talent a tvorivosť. CVČ vlastné priestory k dispozícii nemá. Na svoju činnosť využíva priestory školy: počítačovú učebňu, jazykovú učebňu, telocvičňu, posilňovňu, zelenú telocvičňu, fit park, triedy podľa potreby, multifunkčné ihrisko a areál školy. K dispozícii má aj materiálno-technické vybavenie školy.

Všetky záujmové útvary CVČ sú spoplatnené. Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť CVČ je určená všeobecným záväzným nariadením zriaďovateľa na príslušný školský rok.

Charakteristika detí

Do CVČ prichádzajú deti z materskej školy, žiaci z 1.-9. ročníka školy a deti z okolia školy. Priemerný počet detí v záujmovom útvaru je 17. Prijímanie detí na ďalší školský rok sa uskutočňuje na základe ponuky záujmových útvarov zverejnenej v mesiaci jún, keď zisťujeme predbežný záujem detí a ukončujeme ho v mesiaci september, spravidla do 10. septembra. Činnosť záujmových útvarov začína od polovice mesiaca september. V prípade ďalšieho záujmu detí o činnosť a voľných kapacít jednotlivých záujmových útvarov sa snažíme deťom aj rodičom vyhovieť a prijímame deti aj počas školského roka. Odhlásenie dieťaťa je možné len na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu.

Zapájanie sa do projektov

V priebehu školského roka sa žiaci CVČ zapájajú do rôznych projektov, ktoré realizuje škola. Pomáhame pri organizovaní rôznych kultúrnych a športových podujatí podľa potrieb školy.

Spolupráca s rodičmi, zákonnými zástupcami žiakov a inými subjektmi

Spolupracujeme s materskými školami a školskými zariadeniami, rodičmi, zriaďovateľom, centrom voľného času, kultúrnymi, vzdelávacími a športovými inštitúciami a s občianskymi združeniami v regióne.

2. VLASTNÉ CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Poslaním centra voľného času je aktívne ovplyvňovať deti a mládež v čase ich detstva, dospievania a to najmä v oblasti charakterových vlastností/postojov, praktických zručností a informácií, prostredníctvom aktivít pôsobiť preventívne proti sociálno-patologickým javom a viesť deti a mládež ku kvalitnému a aktívnemu využívaniu voľného času, pri rešpektovaní detských práv a v úzkej spolupráci s rodinou, školou a širšou komunitou, kde žijú.

Poslaním nášho CVČ je:

- pomáhať deťom užitočne využívať voľný čas a aktívne oddychovať,
- rozvíjať ich osobnosť, záujmy a talent,
- rozvíjať schopnosti a športové predpoklady,
- pôsobiť proti sociálno-patologickým javom,
- podporovať tvorivosť, sebavyjadrenie, sebarealizáciu, rozvoj osobnosti,
- vytvárať podmienky na rozvoj praktických zručností,
- zapájať sa do rôznorodých súťaží,
- rozvíjať schopnosť detí reprezentovať seba, školu,
- pomáhať im pestovať a vštepovať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu,
- formovať v žiakoch pozitívne charakterové vlastnosti a povahové črty,
- viesť žiakov k zdravému životnému štýlu,
- pomáhať vytvárať kladný vzťah k životnému prostrediu a jeho ochrane.

Charakteristika výchovného programu

Výchovný program nášho CVČ vychádza z cieľov a princípov výchovy a vzdelávania ustanovenými v zákone č 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon), z humanistickej výchovy a z koncepcie neformálneho vzdelávania.

Výchovno-vzdelávaciú, záujmovú a oddychovú činnosť zabezpečujeme v záujmových útvaroch.

Prioritnými cieľmi našej činnosti je umožniť každému dieťaťu zaradenému v CVČ rozvíjať svoju osobnosť, záujmy, talent a potreby. Preferujeme aktívne využívanie voľného času.

Zameranie CVČ

Poslaním nášho CVČ je vytvárať podmienky pre spoločensky žiaduce naplnenie voľného času žiakov, formovať u nich návyky racionálneho využitia voľného času. CVČ zabezpečuje výchovno-vzdelávaciú činnosť a aktívny oddych žiakov v ich voľnom čase formou pravidelnej činnosti v rámci záujmových útvarov a účasťou žiakov na rôznych súťažiach. Výchovno-vzdelávacia činnosť vo voľnom čase umocňuje individuálny rozvoj osobnosti žiaka. Podporuje vytváranie vzťahu k užitočnému tráveniu voľného času, aktívnemu oddychu, rozvoju svojho talentu a celoživotnému vzdelávaniu. Učí ho úcte

k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášateľnosti, tolerancii, kultúrnym a národnostným hodnotám a tradíciám.

V našom CVČ realizujeme hlavne útvary zamerané na vzdelávanie, kultúru, umenie, tvorivé dielne a športové aktivity detí.

Kvalitu výchovno-vzdelávacej, oddychovej a záujmovej činnosti chceme ďalej zvyšovať:

- zlepšením materiálnych a priestorových podmienok na činnosť záujmových útvarov,
- orientovaním ďalšieho vzdelávania na moderné metódy práce.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Naše pedagogické stratégie smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií dieťaťa súvisiacich s rozvojom schopnosti užitočne tráviť voľný čas a aktívne oddychovať.

Preferujeme individuálny prístup, uplatňovanie zážitkových, motivačných a aktivizujúcich metód a foriem práce, partnerský vzťah k dieťaťu, humanistické hodnotenie dieťaťa, využívanie moderných digitálnych technológií, úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa, kontinuálne ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov.

Pri rozvíjaní kľúčových kompetencií detí uplatňujeme tieto pedagogické stratégie:

Kľúčové kompetencie dieťaťa	Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
Vzťah k celoživotnému vzdelávaniu	- aktivizujeme zvedavosť a záujem detí o nové informácie - tvorivými dielňami umožňujeme deťom realizovať ich vlastné a vhodné nápady - prostredníctvom aktivít a záujmovej činnosti vedieme deti k sebahodnoteniu a vytyčovaniu si osobných cieľov - motivujeme deti k účasti na rôznych súťažiach - umožňujeme deťom riešiť nové, neznáme úlohy a situácie - spoločné projekty
Komunikačné kompetencie	- vedieme deti ku vhodnej komunikácii s ostatnými deťmi, pedagogickými zamestnancami a inými ľuďmi v CVČ, aj mimo CVČ - podporujeme deti pri primeranom využívaní všetkých dostupných foriem komunikácie - podporujeme kritické myslenie detí
Pracovné kompetencie	- trénujeme deti k samostatnosti a zodpovednosti za vykonanú prácu - individuálnym prístupom pomáhame deťom uvedomiť si svoje ďalšie rozvojové možnosti - v pracovných činnostiach situácie, v ktorých si deti môžu osvojiť alebo rozvinúť manuálne zručnosti potrebné pre praktický život
Sociálne kompetencie	- v hrách, spoločných podujatiach, súťažiach vytvárame podmienky pre efektívnu spoluprácu detí v skupine - podporujeme priateľské vzťahy v záujmovom útvare, aj v CVČ - individuálnym prístupom, vysvetľovaním, diskusiou podporujeme autonómiu každého dieťaťa v záujmovom útvare a v skupine - spoločnými podujatiami, súťažami, projektmi vytvárame situácie, ktoré dieťa učia tvoriť kvalitné medziľudské vzťahy

Občianske kompetencie	- príkladmi, vysvetľovaním, hrami, diskusiou pomáhame deťom orientovať sa v základných humanistických hodnotách (pravda, zodpovednosť, tolerancia, spolupráca) - motivujeme deti k spolupráci na vytváraní spoločných pravidiel v záujmovom útvare - aktivizujeme deti k spolurozhodovaniu o živote v záujmovom útvare - v hrách, spoločných podujatiach učíme deti poznať a domáhať sa svojich práv kultúrnou formou - ukázkami, prípravou spoločných vystúpení, vysvetľovaním vedieme deti k prirodzenej hrdosti na kultúrne pamiatky a zvyky - vysvetľujeme deťom význam spolužitia s inými kultúrami - v hrách vytvárame také situácie, ktoré deťom umožnia učiť sa rešpektovať názory ostatných ľudí - vysvetľovaním, ekologickými projektmi, besedami, súťažami vedieme deti k šetreniu energiami, k triedeniu odpadu
Kultúrne kompetencie	- spoločnými podujatiami, vytvárame také situácie, kde deti môžu prezentovať a rozvíjať kultúrne prejavy v styku s ostatnými ľuďmi - vlastnou tvorbou, maľovaním, kreslením, fotografovaním učíme deti hľadať krásu v bežných každodenných veciach okolo neho - ukázkami, médiami, vysvetľovaním poskytujeme deťom informácie o iných kultúrach a kultúrnych tradíciách - invenčnými podujatiami, vlastnou tvorbou, súťažami, projektmi vytvárame také situácie, v ktorých deti môžu prezentovať originálne, invenčné nápady, návrhy a postupy

3. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Forma výchovy a vzdelávania v CVČ je mimoškolská, denná. Výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a oddychovú činnosť realizujeme pravidelnými činnosťami v záujmových útvaroch. Činnosť jednotlivých záujmových útvarov je vyčlenená na minimálne 60 hodín ročne, čo je v priemere 2 hodiny týždenne, vždy v dohodnutý deň a čas. V uvedený termín prichádzajú deti na činnosť záujmových útvarov pravidelne.

Ďalšou formou je prázdninová činnosť realizovaná prostredníctvom denných letných táborov spravidla prvé dva júlové týždne.

Pedagogickí zamestnanci uplatňujú predovšetkým aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce, spolupracujú s rodinou dieťaťa a pri organizácii rôznorodých súťaží aj s pedagogickými zamestnancami iných škôl a inštitúcií.

4. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Výchovu a vzdelávanie vo voľnom čase detí realizujeme v našom CVČ v týchto výchovných oblastiach:

- vzdelávacia,
- spoločenská,
- personalizačná.

Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)

Hlavným cieľom je získavanie, rozširovanie a upevňovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti vedy, kultúry, športu v prepojení na vyučovacie predmety a tak prispievať k lepšej orientácii pri príprave na vstup do sveta práce, objavovaní a rozvíjaní talentu u detí a mladých ľudí.

Ciele vzdelávacej (enkulturačnej/kultivujúcej) oblasti výchovy:

- upevňovať a rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí podľa záujmu, potrieb a očakávaní detí, mladých ľudí a iných osôb,
- objavovať a rozvíjať nadanie pre rôzne oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí,
- byť schopný rozpoznať svoje predpoklady a preferencie pre vstup do sveta práce.

Spoločenská (socializačná) oblasť

Hlavným cieľom je rozvíjať kompetencie dôležité pre budovanie zdravých vzťahov jednotlivcov v rámci užšej komunity (rovesníci, priatelia) a vo vzťahu k širšej komunite (škola, sídlisko, mesto, región, štát).

Ciele spoločenskej (socializačnej) oblasti výchovy:

- posilňovať komunikačné zručnosti (sebaprezentácia, argumentácia a pod.) a rozvíjať efektívnu a rešpektujúcu komunikáciu,
- rozvíjať zručnosti kooperácie a spolupráce,
- posilňovať citlivosť, toleranciu, solidaritu a rešpektujúce správanie voči znevýhodneným alebo vylúčeným skupinám,
- získavať informácie a prejavovať zručnosti vedúce k posilneniu demokracie (škola, mesto, širšia komunita),
- aplikovať princípy udržateľného rozvoja v praxi (príroda, spoločnosť a i.),
- prejavovať ochotu a schopnosť osobne prispieť k riešeniu rôznych výziev v skupine, širšom okolí, spoločnosti a pod.

Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)

Hlavným cieľom je budovaniu charakteru mladého človeka najmä v oblasti postojov, ktoré sú zamerané na proaktívny prístup k životu, odolnosť, flexibilitu, kritické myslenie, schopnosti rozvíjať sa a byť tvorivý pri hľadaní riešení v rôznych oblastiach života.

Ciele personalizačnej oblasti výchovy:

- posilňovať schopnosti usmerňovať/ovládať svoje emócie, myšlienky a správanie,
- posilňovať schopnosť zvládať zmeny, neistotu a čeliť výzvam,
- rozvíjať schopnosť učiť sa a chápať/oceňovať jej význam a prínos pre sebarozvoj a rozvoj ostatných,
- rozvíjať schopnosť kritického posúdenia informácií pre nachádzanie inovatívnych riešení.

5. VÝCHOVNÝ PLÁN V ŠKOLSKOM ROKU 2023/2024

Názov záujmového útvaru	Počet hodín činnosti ZÚ	Názov športového útvaru	Počet hodín činnosti ZÚ
Nemčina hrou	60	Florbal	60
Maľba, kresba grafika	60	Futbal 1,2,3,4	240
Tanečný krúžok	60	Pohybové hry 1,2	120
Tvorivé rúčky 1,2	120	Stolný tenis 1,2,3	180
Úspešne ku skúškam 1,2	120		
Zábavná slovenčina	60		
Zábavná slovenčina a matematika	60		

6. VÝCHOVNÝ JAZYK

Výchovným jazykom všetkých záujmových útvarov v CVČ je slovenský jazyk.

7. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

Riaditeľom CVČ je riaditeľ ZŠ s MŠ Masarykova 19/A v Košiciach. Prevádzku CVČ zabezpečujú interní a externí zamestnanci školy, ktorí pracujú na dohodu o pracovnej činnosti. Všetci zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre svoju prácu. Ovládajú špecifické zručnosti pre prácu vo svojom záujmovom útvare.

8. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY

CVČ nemá svoje vlastné priestory. Na svoju činnosť využíva triedy, počítačovú a multimediálnu učebňu, telocvičňu, posilňovňu, zelenú telocvičňu, fit park a areál školy, kde majú deti možnosť stretávať sa a realizovať svoje potreby a záujmy. Priestorové podmienky sú vyhovujúce. Materiálno-technické vybavenie CVČ vlastné nemá. Pre svoju činnosť využíva materiálno-technické vybavenie školy a ŠKD, potrebné vybavenie a ostatné pomôcky sa postupne dopĺňajú na základe požiadaviek vedúcich záujmových útvarov.

9. PODMIENKY PRE ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE

Bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove zabezpečujeme základným poučením detí o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v CVČ, ktoré realizujú pedagogickí zamestnanci a vedúci

záujmových útvarov pri nástupe detí do CVČ, pred každým presunom mimo objektu školy a neskôr v priebehu šk. roka im ho permanentne pripomínajú. Za bezpečnosť žiakov počas výchovnej činnosti zodpovedá vedúci záujmového útvaru. Pri neospravedlnenej neúčasti žiaka kontaktuje vedúci záujmového útvaru zákonného zástupcu dieťaťa.

Zabezpečujeme nepretržitú starostlivosť a dohľad na deti pri všetkých činnostiach zabezpečovaných CVČ. Žiaci sa musia riadiť v CVČ platným školským poriadkom základnej školy s materskou školou. V prípade úrazu poskytne vedúci záujmového útvaru žiakovi prvú pomoc, úraz oznámi vedeniu školy a napíše záznam o úraze. Ak zistí vyučujúci u žiaka nevoľnosť, teplotu alebo iné príznaky zhoršeného zdravotného stavu, upovedomí o tom ihneď zákonného zástupcu žiaka. Máme dobrú dostupnosť prvej pomoci. Lekárnička prvej pomoci je umiestnená u hospodárky, v kabinete telesnej výchovy a v zborovni školy. Všetci pedagogickí zamestnanci vedia poskytnúť prvú pomoc.

V CVČ platí zákaz fajčenia a požívania alkoholických nápojov vo všetkých objektoch.

Pravidelnosť kontrol BOZP a odstraňovanie ich nedostatkov zabezpečuje riaditeľ školy bezpečnostným a požiarnym technikom.

10. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

Vedúci všetkých záujmových útvarov vedú triednu knihu CVČ, ktorá je súčasťou pedagogickej dokumentácie školy. Pri hodnotení dieťaťa budeme sledovať úroveň dosahovania očakávaných výstupov v jednotlivých záujmových útvaroch, či oblastiach výchovy (kompetencie dieťaťa). Využívame slovné hodnotenie s využitím pozitívnej motivácie a hodnotenie kolektívne.

V hodnotení dieťaťa rešpektujeme zmeny v jeho osobnostnom vývoji (otvorenosť hodnotenia). Dieťa učíme sebahodnoteniu. Pri hodnotení detí aplikujeme metódy individuálneho prístupu, motivácie, povzbudenia, pochvaly, pozorovania, rozhovoru a spätnej väzby od rodičov, pedagógov.

11. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV

Cieľom vnútorného systému kontroly pedagogických zamestnancov je zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacej, záujmovej a oddychovej činnosti najmä na splnenie cieľov, ktoré sme si stanovili vo výchovnom programe CVČ.

V hodnotení využívame metódy:

- pozorovanie (hospitácie),
- motivačný rozhovor, spojený s vyhodnotením plánu osobného profesijného rastu,

- analýza výsledkov činnosti detí v záujmovom útvare, úroveň zručností detí, kvalita uspokojovania záujmov detí,
- analýza plánu výchovno-vzdelávacích činností v záujmovom útvare alebo v oddychových činnostiach (pestrosť, zastúpenie všetkých oblastí výchovy, frekvencia, nadväznosť),
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, uplatňovania inovačných metód práce, aplikovania špecifických zručností,
- spätná väzba od detí ,
- spätná väzba od rodičov,
- hodnotenie verejnosťou , zriaďovateľom, školskou inšpekciou.

Kontrola a hodnotenie zamestnancov CVC prebieha podľa vnútorného systému kontroly a hodnotenia platného pre všetkých zamestnancov školy.

Hodnotenie činnosti CVC je súčasťou hodnotenia základnej školy s materskou školou.

12. POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICÝCH ZAMESTNANCOV

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov budeme orientovať najmä na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacej činnosti a na moderné metódy neformálneho vzdelávania. Budeme ho zabezpečovať:

- umožňovaním rozvoja zručností pedagogických zamestnancov potrebných pre rozšírenie ponuky záujmových útvarov,
- podporovaním kreativity pedagogických zamestnancov,
- priebežným vzdelávaním podľa možnosti školy.

Ďalšie vzdelávanie vychádza z princípov celoživotného vzdelávania a realizuje sa na základe ponuky vzdelávacích aktivít.